

СХВАЛЕНО

Педагогічна рада
Федорівського ліцею

протокол № 16 від 09.06.2023

ЗАТВЕРДЖУЮ

Керівник Федорівського ліцею

Оксана РАКОСІЙ
09.06.2023

**ОСВІТНЯ ПРОГРАМА
Федорівського ліцею імені
Г.Т.Берегового
Ланнівської сільської
ради на 2023-2024
навчальний рік**

Рівні освіти:

початкова, базова, профільна середня освіта

Освітня програма вводиться в дію з 01.09.2023 року

ЗМІСТ

<i>№</i>	<i>НАЗВА</i>
Розділ 1	ВСТУП
Розділ 2	Особливості організації освітнього процесу
Розділ 3	Навчальні плани та модельні навчальні програми
Розділ 4	Загальний обсяг навчального навантаження
Розділ 5	Вимоги до осіб, які можуть розпочати навчання за освітньою програмою
Розділ 6	Форми організації освітнього процесу
Розділ 7	Опис інструментарію оцінювання
Розділ 8	Показники (вимірники) реалізації освітньої програми

ВСТУП

Освітня програма, що реалізується в Федорівському ліцеї, спрямована на підготовку конкурентно спроможних випускників ліцею, інноваторів, патріотів, лідерів, які не лише ведуть команду за собою, а й вчаться бути собою, пізнають власну унікальність, спрямовують свої навички, обдарованість, енергію на досягнення успіху в реалізації поставлених цілей, володіють ключовими життєвими компетентностями, здатних до успішної самореалізації в суспільстві;

Реалізація освітньої програми здійснюється через три рівні освіти: початкова освіта тривалістю чотири роки; базова середня освіта тривалістю п'ять років; профільна середня освіта тривалістю два роки.

Свою діяльність заклад на підставі:

- Законів України «Про освіту» від 05.09.2017 року №2145-VIII, «Про повну загальну середню освіту» від 16.01.2020 року №463-IX.
- постанови Кабінету Міністрів України від 21 лютого 2018 р. №87 «Про затвердження Державного стандарту початкової загальної освіти».
- постанови Кабінету Міністрів України від 30.09.2020 р. №898 «Про затвердження Державного стандарту базової середньої освіти»;
- наказ Міністерства освіти і науки України від 01.04.2022 № 289 «Про затвердження методичних рекомендацій щодо оцінювання навчальних досягнень учнів 5-6 класів, які здобувають освіту відповідно до нового Державного стандарту базової середньої освіти»
- постанови Кабінету Міністрів України від 23 листопада 2011р. №1392 «Про затвердження Державного стандарту базової і повної загальної середньої освіти» (із змінами, внесеними відповідно до постанови КМУ від 07.08.2013р. №538, від 26.02.2020 № 143);
- розпорядження Кабінету Міністрів України від 14 грудня 2016 р. № 988 «Про схвалення Концепції реалізації державної політики у сфері реформування загальної середньої освіти «Нова українська школа» на період до 2029 року»;
- розпорядження Кабінету Міністрів України від 13.12.2017 № 903-р «Про затвердження плану заходів на 2017-2029 роки із запровадження Концепції реалізації державної політики у сфері реформування загальної середньої освіти «Нова українська школа»;

- наказу МОН України від 21.03.2018 № 268 «Про затвердження типових освітніх та навчальних програм для 1-2-х класів закладів загальної середньої освіти», зі змінами затвердженими наказом Міністерства освіти та науки України від 08.10.2019 №1272;
- наказу МОН України від 08.10.2019 № 1273 «Про затвердження типових освітніх програм для 3-4-х класів закладів загальної середньої освіти»;
- наказу МОН України від 19.02.2021 № 235 «Про затвердження типової освітньої програми для 5-9 класів закладів загальної середньої освіти»;
- наказу МОН України від 20.04.2018 № 405 «Про затвердження типової освітньої програми закладів загальної середньої освіти II ступеня»;
- наказу МОН від 13.07.2021 № 813 «Про затвердження методичних рекомендацій щодо оцінювання результатів навчання учнів 1-4 класів закладів загальної середньої освіти»;
- наказу МОН України від 05.05.2008 № 371 «Про затвердження критеріїв оцінювання навчальних досягнень учнів у системі загальної середньої освіти»;
- наказу МОН України від 13.04.2011 № 329 «Про затвердження критеріїв оцінювання навчальних досягнень учнів (вихованців) у системі загальної середньої освіти»;
- наказу Міністерства освіти і науки України від 20 лютого 2002 року №128 «Про затвердження Нормативів наповнюваності груп дошкільних навчальних закладів (ясел-садків) компенсуючого типу, класів спеціальних загальноосвітніх шкіл (шкіл-інтернатів), груп подовженого дня і виховних груп загальноосвітніх навчальних закладів та Порядку поділу класів на групи при вивченні окремих предметів загальноосвітніх навчальних закладах» (із змінами, внесеними згідно з наказом Міністерства освіти № 572 від 09.10.2002, № 921 від 17.08.2012, № 401 від 08.04.2016);
- наказу Міністерства освіти і науки України від 12 січня 2016 року № 8 «Про затвердження Положення про індивідуальну форму здобуття загальної середньої освіти»;
- наказу МОН України від 25.04.2013 № 466 «Про затвердження Положення про дистанційне навчання» (із змінами, внесеними згідно з наказами Міністерства освіти і науки від 01.06.2013 №660, від 14.07.2015 №761, від 08.09.2020 №1115);
- наказу МОН України від 14.07.2015 № 762 «Про затвердження Порядку переведення учнів закладу загальної середньої освіти на наступний рік навчання (із змінами, внесеними згідно з наказами Міністерства освіти і науки від 08.05.2019 № 621, від 01.03.2021 № 268);
- наказу МОН України від 16.04.2018 № 367 «Про затвердження Порядку зарахування, відрахування та переведення учнів до державних та комунальних закладів освіти для здобуття повної загальної середньої освіти»;
- наказу Міністерства освіти і науки України «Про деякі питання документів про загальну середню освіту» від 16 жовтня 2018 року № 1109;
- наказу Міністерства освіти і науки України від 07 грудня 2018 року № 1369 «Про затвердження Порядку проведення державної підсумкової атестації»;
- наказу Міністерства освіти і науки України від 23 квітня 2019 року № 536 «Про затвердження Положення про інституційну форму здобуття загальної середньої освіти»;
- листа МОН України від 01.02.2018 №1/9-74 «Щодо застосування державної мови в освітній галузі»;
- листа Міністерства освіти і науки України від 02.04.2018 р. №1/9-190 «Щодо скороченої тривалості уроку для учнів початкової школи»;
- Санітарного регламенту для закладів загальної середньої освіти, затвердженого наказом Міністерства охорони здоров'я України від 25.09.2020 №2205;
- Стратегії розвитку та Статуту Федорівського ліцею

Розділ 2. Особливості організації освітнього процесу

Згідно зі Статутом навчальний заклад має таку структуру:

- дошкільний підрозділ

- шкільний підрозділ – ліцей I-III ступенів.

У ліцеї функціонуватимуть 11 класів, в яких навчатимуться 138 учні.

Навчальний рік у шкільному підрозділі розпочинається 1 вересня 2023 року святом День знань і закінчується не пізніше 1 липня 2024 року.

Навчальні заняття організовуються за семестровою системою.

Відповідно до Порядку проведення державної підсумкової атестації, затвердженого наказом Міністерства освіти і науки України від 07 грудня 2018 року № 11369, зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 02 січня 2019 за №8/32979 учні 4, 9 та 11 класів складатимуть державну підсумкову атестацію.

Відповідно до статті 10 Закону України «Про повну загальну середню освіту» строки проведення канікул (тривалість яких протягом навчального року становитиме не менше 30 календарних днів), дати проведення свята "Останній дзвінок" та вручення документів про освіту встановлюватиме заклад загальної середньої освіти за погодженням із гуманітарним відділом Ланнівської сільської ради.

Навчальні заняття в ліцеї починаються о 8.30

Тривалість уроків:

- у 1 класі – 35 хвилин;
- у 2-4 класах – 40 хвилин;
- у 5-11 класах – 45 хвилин.

Школа працює в п'ятиденному режимі в одну зміну.

Мова навчання – українська.

Соціальні перетворення в українському суспільстві докорінно змінили пріоритети в галузі освіти. Ліцей потребує нових нетрадиційних ідей, теорій, що відповідали б оптимальному розвитку дитини, сучасним потребам людства. Формування лідерської компетентності – є стратегічним напрямом роботи нашого закладу. Ліцей є членом обласної мережі шкіл лідерської освіти.

Впроваджуючи концепцію конструктивного екологічного лідерства ми дотримуємося 3 принципів:

1) не домінувати над іншими, не лише вести команду за собою, а й вчитися бути собою, пізнати власну унікальність і спрямувати свої навички, обдарованість, енергію на досягнення успіху в реалізації поставлених цілей.

2) перетворення ліцею на лідерську організацію, де працюють лідери вчителі та формують лідерську компетентність учнів.

3) формування лідерської компетентності учнів не лише у виховній роботі, а перш за все на уроці в рамках Державних стандартів.

Основна форма організації навчальної діяльності є урок.

Основними формами організації освітнього процесу є різні типи уроку: формування компетентностей; розвитку компетентностей; перевірки та/або оцінювання досягнення компетентностей; корекції основних компетентностей; комбінований урок. Вибір форм і методів навчання вчитель визначає самостійно, забезпечуючи досягнення очікуваних результатів, зазначених у навчальних програмах з предмету.

У закладі широко впроваджуються інформаційно-комунікативні технології. Застосування ІКТ в освітньому процесі базується на загальному розумінні зміни ролі інформації та принципах інформаційної взаємодії в різних напрямках освітньої діяльності. Це дозволяє формувати позитивну мотивацію учнів до навчальної діяльності, критичне і логічне мислення, вміння приймати рішення, співпрацювати в команді, бути конкурентоздатними та впевненими особистостями.

Розділ 3. Навчальні плани та модельні навчальні програми

Шкільний підрозділ:

- 1-2 класи – Типовий навчальний план за Типовою освітньою програмою для закладів загальної середньої освіти (автор Шиян Р.Б.), затвердженою наказом Міністерства освіти і науки України від 21.03.2018 № 268, зі змінами затвердженими наказом Міністерства освіти та науки України №1272 від 08.10.2019

- 3-4 класи – Типовий навчальний план за Типовою освітньою програмою для закладів загальної середньої освіти (автор Шиян Р.Б.), затвердженою наказом Міністерства освіти і науки України від 08.10.2019 №1273

- 5 – 6 класи - Типовий навчальний план за Типовою освітньою програмою для 5-9 класів закладів загальної середньої освіти, затвердженої наказом Міністерства освіти і науки України від 19.02.2021 р. № 235 та обраними модельними навчальними програмами:

<i>№</i>	<i>Назва модельної програми</i>	<i>Група вчителів, що здійснювала вибір</i>
1	Модельна навчальна програма «Українська мова. 5-6 класи» для закладів загальної середньої освіти (авт. Заболотний О. В., Заболотний В. В., Лавринчук В. П., Плівачук К. В., Попова Т. Д.).	Дубовик Л.М. Соколовська Л.В.
2	Модельна навчальна програма «Українська література. 5-6 класи» для закладів загальної середньої освіти (авт. Яценко Т. О., Качак Т. Б., Кизилова В. В., Пахаренко В. І., Дячок С. О., Овдійчук Л. М., Слижук О. А., Макаренко В. М., Тригуб І. А.).	Дубовик Л.М. Ракосій О.С.
3	Модельна навчальна програма «Зарубіжна література. 5-6 класи» для закладів загальної середньої освіти (авт. Ніколенко О., Ісаєва О., Клименко Ж., Мацевко-Бекерська Л., Юлдашева Л., Рудніцька Н., Туряниця В, Тихоненко С., Вітко М., Джангобекова Т.).	Ракосій О.С. Соколовська Л.В.
4	Модельна навчальна програма «Іноземна мова. 5-9 класи» для закладів загальної середньої освіти (авт. Зимомря І. М., Мойсюк В. А, Трифан М. С., Унгурян І. К., Яковчук М. В.).	Лиштван О.В. Ракосій О.С.
5	Модельна навчальна програма «Математика. 5-6 класи» для закладів загальної середньої освіти (авт. Істер О. С.).	Ємець В.М. Черненко Т.С.
6	Модельна навчальна програма «Пізнаємо природу». 5-6 класи (інтегрований курс)» для закладів загальної середньої освіти (авт. Біда Д. Д., Гільберг Т. Г., Колісник Я. І.).	Кравченко І.В. Прихідько Л.Ф.
7	Модельна навчальна програма «Географія. 6-9 класи» для закладів загальної середньої освіти (авт.Кобернік С.Г., Коваленко Р.Р., Гільберг Т.Г., Даценко Л.М.)	Кравченко І.В. Прихідько Л.Ф.
8	Модельна навчальна програма «Здоров'я, безпека та добробут. 5-6 класи (інтегрований курс)» для закладів загальної середньої освіти (авт. Воронцова Т. В., Пономаренко В. С., Лаврентьєва І. В., Хомич О. Л.).	Кравченко І.В. Прихідько Л.Ф.
9	Модельна навчальна програма «Етика. 5-6 класи» для закладів загальної середньої освіти (авт. Ашортія Є., Бакка Т., Желіба	Кравченко І.В. Прихідько Л.Ф.

	О., Козіна Л., Мелешенко Т., Щупак І.).	
10	Модельна навчальна програма «Вступ до історії України та громадянської освіти. 5 клас» для закладів загальної середньої освіти (авт. Бурлака О. В., Власова Н. С., Желіба О. В., Майорський В. В., Піскарьова І. О., Щупак І. Я.).	Сулятицький О.А. Черненко Т.С.
11	Модельна навчальна програма «Історія України. Всесвітня історія. 6 клас» для закладів загальної середньої освіти (авт. Піскарьова І.О., Бурлака О.В., Майорський В.В., Мелешенко Т.В., Щупак І.Я.)	Сулятицький О.А. Черненко Т.С.
12	Модельна навчальна програма. «Інформатика. 5-6 клас» для закладів загальної середньої освіти (авт. Завадський І. О., Коршунова О. В., Лапінський В. В.).	Прихідько А.О. Черненко Т.С.
13	Модельна навчальна програма «Технології. 5-6 класи» для закладів загальної середньої освіти (авт. Ходзицька І. Ю, Горобець.О. В, Медвідь О. Ю., Пасічна Т. С., Приходько Ю. М.).	Денисенко І.В. Черненко Т.С.
14	Модельна навчальна програма «Мистецтво. 5-6 класи» (інтегрований курс) для закладів загальної середньої освіти (авт. Кондратова Л. Г.).	Денисенко І.В. Черненко Т.С.
15	Модельна навчальна програма «Фізична культура. 5-6 класи» для закладів загальної середньої освіти (автори: Педан О.С., Коломоєць Г. А. , Боляк А. А., Ребрина А. А., Деревянко В. В., Стеценко В. Г., Остапенко О. І., Лакіза О. М., Косик В. М. та інші)	Колодка О.Ф. Денисенко І.В.

- 7-9 класи – Типова освітня програма для закладів загальної середньої освіти II затвердженої наказом Міністерства освіти і науки України від 20.04.2018 № 405, від 23.10.2017 №1407, від 03.08.2022 №698 (таблиця 1),

- 10 -11 класи - Типова освітня програма для закладів загальної середньої освіти III ступеня, затвердженої наказом МОН України від 20.04.2018 №408 та внесеними змінами від 03.08.2022 № 698 (Профільний предмет: філологічний напрям, українська філологія), навчальна програма для 10–11 класів закладів загальної середньої освіти, затвердженої наказом Міністерства освіти і науки України від 04.11.2020 р. № 1377 (Захист України, тематичний план №1)

ОБОВ'ЯЗКОВО-ВИБІРКОВІ МОДУЛІ З НАВЧАЛЬНИХ ПРЕДМЕТІВ:

1. Модулі по фізичній культурі:

- 5-6 клас: аеробіка, баскетбол, військово-спортивні ігри, волейбол, гімнастика, дитяча легка атлетика, настільний теніс, рухливі ігри, туризм, футбол, шахи, шашки;
- 7-11 клас: футбол, баскетбол, волейбол, легка атлетика.

2. Трудове навчання/ технології:

- 5клас:
  - модуль 1 проекти: «Рамка для фотографій», «М'яка іграшка»;
  - модуль 2 проекти: «Закладка для книг», «Новорічна листівка»;

- модуль 3 проекти: «Вишиті дрібнички на подарунок», «Панно»;
  - модуль 4 проекти: «Бутерброди», «Вирощування рослин та догляд за ними».
  - 6 клас:
    - модуль 1 проекти: «Вироби для свят», «Предмети для благоустрою та організації життя та роботи»;
    - модуль 2 проекти: «Сувеніри та обереги», «Акcesуари та прикраси»;
    - модуль 3 проекти: «Вироби з вживаних речей», «Корисні речі для загального побуту»;
    - модуль 4 проекти: «Кулінарні вироби», «Кімнатні, садові рослини»,
  - 7 клас:
    - модуль 1 проект «Будиночок для тварин»;
    - модуль 2 проект «Блокнот»;
    - модуль 3 проект «Підставка для гаджета»;
    - модуль 4 проект «Підставка для мпечій, прекрас, сувенірів, квітів»;
    - модуль 5 проект «Страви української кухні»;
    - проекти з технології побутової діяльності та самообслуговування «Я споживач», «Малярні роботи в побуті власними руками»
  - 8 клас:
    - модуль 1 проект «Килимок на стілець»;
    - модуль 2 проект «Корпус годинника»;
    - модуль 3 проект «Декоративний рушник»;
    - модуль 4 проект «Кондитерські вироби»;
    - модуль 5 проект «Елементи ландшафного дизайну»;
    - проекти з технології побутової діяльності та самообслуговування «Моя зачіска», «Мій одяг-мій імідж».
  - 9 клас:
    - модуль 1 проект «Корисні речі для інтер'єру школи, дитячого садка, помешкання, громадських місць»;
    - модуль 2 проект «Нове життя старим речам»;
    - проекти з технології побутової діяльності та самообслуговування «Мій стиль».
  - 10 клас:
    - модуль «Техніки декоративно-ужиткового мистецтва»;
    - модуль «Дизайн предметів інтер'єру».
  - 11 клас:
    - модуль «Основи підприємницької діяльності»
3. Інформатика 10- 11 класи:
- модуль інформаційна безпека;
  - модуль графічний дизайн;
  - модуль основи електронного документообігу.

4. Розділ 4. Загальний обсяг навчального навантаження

**Розподіл навчального часу для початкової школи 1-4 класи
з навчанням українською мовою на 2023-2024 навчальний рік**

Навчальні предмети	Кількість годин на тиждень у класах			
	1	2	3	4
Українська мова	5+1	5	5	5

Іноземна мова	2	3	3	3
Математика	3	3	4	4
Я досліджую світ	7	8	7	7
Інформатика	-	-	1	1
Мистецтво	2	2	2	2
Фізична культура	3	3	3	3
Усього	23	24	25	25
Гранично допустиме тижневе навчальне навантаження на учня	20	22	23	23
Сумарна кількість навчальних годин інваріантної і варіативної складових, що фінансується з бюджету (без урахування поділу класів на групи)	23	25	26	26

**Розподіл навчального часу
для 5-6 класів з навчанням українською
на 2023-2024 навчальний рік**

Освітні галузі	Навчальні предмети	Кількість годин на тиждень у класі (додаток 3)	Кількість годин на тиждень у класі (додаток 3)
		5 клас	6 клас
Мовно- літературна	Українська мова	4	4
	Українська література	2	2
	Зарубіжна література	1,5+0,5	1,5+0,5
	Іноземна мова (англійська)	3,5	3,5
Математична	Математика	5	5
Природнича	Інтегрований курс «Пізнаємо природу»	2	2
	Географія	-	2
Соціальна і здоров'язберезувальна	Інтегрований курс «Здоров'я, безпека та добробут»	1	1
	Етика	0,5	0,5
Громадянська та історична	Вступ до історії України та громадянської освіти	1	-
	Історія України, Всесвітня історія	-	2
Інформатична	Інформатика	1,5	1,5
Технологічна	Технології	2	2
Мистецька	Інтегрований курс «Мистецтво»	2	2
Фізична культура	Фізична культура	3	3
Разом (без фізкультури)		26,5+3	29,5 +3
Додаткові години для вивчення предметів освітніх		0,5	0,5

галузей, курсів за вибором, проведення індивідуальних консультацій та групових занять		
Всього (без фізичної культури)	28+3	31 +3

**Розподіл навчального часу
для базової школи з українською мовою навчання
на 2023-2024 навчальний рік**

Освітні галузі	Предмети	Кількість годин на тиждень у класах (Таблиця 1)		
		7	8	9
Мови і літератури	Українська мова	2,5	2	2
	Українська література	2	2	2
	Іноземна мова	3	3	3
	Зарубіжна література	2	2	2
Суспільство - знавство	Історія України	1	1,5	1,5
	Всесвітня історія	1	1	1
	Основи правознавства	-	-	1
Мистецтво	Мистецтво (інтегрований курс)	2	1	1
Математика	Алгебра	2	2	2
	Геометрія	2	2	2
Природознавство	Біологія	2	2	2
	Географія	2	2	1,5
	Фізика	2	2	3
	Хімія	1,5	2	2
Технології	Трудове навчання	1	1	1
	Інформатика	1	2	2
Здоров'я і фізична культура	Основи здоров'я	1	1	1
	Фізична культура**	3	3	3
Разом		28+3	28,5 +3	30+3
Гранично допустиме тижневе навчальне навантаження на учня		32	33	33
Сумарна кількість навчальних годин інваріантної і варіативної складових, що фінансується з бюджету (без урахування поділу класів на групи)		32	32,5	34
Всього:		31	31,5	33

**Розподіл навчального часу для профільної школи
10-11-й клас**

на 2023-2024 навчальний рік за таблицею 2,3 до Типової освітньої програми для закладів загальної середньої освіти III ступеня, затвердженої наказом МОН України від 20.04.2018 №408

Профільний предмет: філологічний напрям, українська філологія

Предмети	Кількість годин на тиждень у класах	
	10	11

	Філологічний	
Базові предмети	27	26
Українська мова	2+2	2+2
Українська література	2+2	2+2
Зарубіжна література	1	1
Іноземна мова	2	2
Історія України	1,5	1,5
Всесвітня історія	1	1
Громадянська освіта	2	-
Математика (алгебра і початки аналізу та геометрія)	3+1	3+1
Біологія і екологія	2	2
Географія	1,5	1
Фізика і астрономія	3	4
Хімія	1,5	2
Фізична культура	3	3
Захист Вітчизни	1,5	1,5
Вибірково-обов'язкові предмети:	3	3
Інформатика	1	2
Технології	2	1
Гранично допустиме тижневе навчальне навантаження на учня	33	33
Сумарна кількість навчальних годин інваріантної і варіативної складових, що фінансується з бюджету (без урахування поділу класів на групи)	35	36

5. Вимоги до осіб, які можуть розпочати навчання за освітньою програмою

2.1. Вимоги до осіб, які можуть розпочинати здобуття початкової освіти

Початкова освіта здобувається, як правило, з шести років. Діти, яким на 1 вересня поточного навчального року виповнилося сім років, повинні розпочинати здобуття початкової освіти цього ж навчального року. Діти, яким на 1 вересня поточного навчального року не виповнилося шести років, можуть розпочинати здобуття початкової освіти цього ж навчального року за бажанням батьків або осіб, які їх замінюють, якщо їм виповниться шість років до 1 грудня поточного року. Особи з особливими освітніми потребами можуть розпочинати здобуття початкової освіти з іншого віку.

2.2. Вимоги до осіб, які можуть розпочинати здобуття базової середньої освіти

Навчання за освітньою програмою базової середньої освіти можуть розпочинати учні, які на момент зарахування (переведення) до закладу загальної середньої освіти, досягли результатів навчання, визначених у Державному стандарті початкової освіти, що підтверджено відповідним документом (свідоцтвом досягнень, свідоцтвом про здобуття початкової освіти).

У разі відсутності результатів річного оцінювання з будь-яких предметів та/або державної підсумкової атестації за рівень початкової освіти учні повинні пройти відповідне оцінювання упродовж першого семестру навчального року.

Для проведення оцінювання наказом керівника закладу освіти створюється комісія, затверджується її склад (голова та члени комісії), а також графік проведення оцінювання та перелік завдань з навчальних предметів.

Протокол оцінювання рівня навчальних досягнень складається за формою згідно з додатком 2 до Положення про індивідуальну форму здобуття загальної середньої освіти, затвердженого наказом Міністерства освіти і науки України 12 січня 2016 року № 8 (у редакції наказу Міністерства освіти і науки України від 10 липня 2019 року № 955), зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 03 лютого 2016 р. за № 184/28314.

Особи з особливими освітніми потребами можуть розпочинати здобуття базової середньої освіти за інших умов.

2.3. Вимоги до осіб, які можуть розпочинати здобуття повної загальної середньої освіти

Повна загальна середня освіта здобувається, як правило, після здобуття базової середньої освіти. Діти, які здобули базову середню освіту та успішно склали державну підсумкову атестацію на 1 вересня поточного навчального року повинні розпочинати здобуття профільної середньої освіти цього ж навчального року. Особи з особливими освітніми потребами можуть розпочинати здобуття профільної середньої освіти за інших умов.

Розділ 6. Форми організації освітнього процесу

Відповідно до статті 9 Закону України «Про освіту» загальна середня освіта може бути організована за такими формами:

- інституційна (очна (денна), дистанційна);
- індивідуальна (екстернатна, сімейна (домашня), педагогічний патронаж).

При організації освітнього процесу з використанням технологій дистанційного навчання у закладі використовується єдина освітня платформа G Suite for Education. Для забезпечення дистанційного навчання учнів учителі можуть створювати власні веб-ресурси або використовувати інші веб-ресурси на свій вибір. Обов'язковою умовою є надання учням рекомендацій щодо використання ресурсів, послідовності виконання завдань, особливостей контролю та дотримання академічної доброчесності.

Для осіб з особливими освітніми потребами організовується інклюзивне навчання за денною або вечірньою формами здобуття освіти. Крім того, стан здоров'я може бути підставою для вибору здобувачами освіти (їх батьками) екстернату, педагогічного патронажу дистанційної форми.

7. Опис інструментів оцінювання

Оцінюванню підлягають результати навчання з навчальних предметів, інтегрованих курсів обов'язкового освітнього компонента навчального плану.

У закладі освіти затверджено систему оцінювання, що включає принципи, форми, методи, критерії, процедури та правила оцінювання. Розроблена система ґрунтується на національних критеріях та вимогах оцінювання, враховує національну шкалу оцінювання та ілюструє культуру оцінювання, сформовану закладом освіти. Оцінювання результатів навчання учнів у закладі здійснюється відповідно до Закону України «Про повну загальну середню освіту» (стаття 17), наказу МОН України № 371 від 05.05.2008 «Про затвердження критеріїв оцінювання навчальних досягнень учнів у системі загальної середньої освіти», наказу МОН України від 13.04.2011 № 329 «Про затвердження критеріїв оцінювання навчальних досягнень учнів (вихованців) у системі загальної середньої освіти», наказу МОН України від 21.08.2013 № 1222 «Про затвердження орієнтовних вимог оцінювання навчальних досягнень учнів із базових дисциплін у системі загальної середньої освіти», наказу МОН «Про затвердження Методичних рекомендацій щодо оцінювання результатів навчання учнів 1-4 класів закладів загальної середньої освіти» від 13.07.2021 № 813.

Оцінювання відповідності результатів навчання учнів, які завершили здобуття початкової, базової середньої освіти, вимогам Державного стандарту здійснюється шляхом державної підсумкової атестації.

Оцінювання результатів навчання учнів має бути зорієнтованим на ключові компетентності і наскрізні вміння та вимоги до обов'язкових результатів навчання у відповідній освітній галузі, визначені Державним стандартом.

Встановлення відповідності між вимогами до результатів навчання учнів, визначеними Державним стандартом, та показниками їх вимірювання здійснюється відповідно до системи та загальних критеріїв оцінювання результатів навчання учнів, визначених Міністерством освіти і науки України.

Основними видами оцінювання результатів навчання учнів НУШ є: поточне, підсумкове (тематичне, семестрове, річне) оцінювання та державна підсумкова атестація.

Річне оцінювання здійснюється за системою оцінювання, визначеною законодавством, а результати такого оцінювання відображаються у свідоцтві досягнень, що видається учневі щороку. Важливим компонентом освітнього процесу в НУШ є оцінювальна діяльність, що здійснюється на засадах компетентнісного, діяльнісного, суб'єкт-суб'єктного підходів та передбачає партнерську взаємодію вчителя, учнів та їхніх батьків або інших законних представників.

Результати оцінювання особистісних надбань учнів у 1-2 класах виражається вербальною оцінкою, а у 3-4 – рівневою.

Особливості організації оцінювання в певному класі можуть ініціюватися вчителем і бути затвердженими на засіданні педагогічної ради закладу.

Орієнтовна рамка оцінювання результатів навчання учнів 1-4 класів дозволяє забезпечити об'єктивність і точність результату оцінювання і покликана допомогти формувати оцінювальні судження та визначити рівень результату навчання.

Оцінка є конфіденційною інформацією, доступною лише для учня/учениці та його/її батьків (або осіб, що їх замінюють). Відповідно до Державного стандарту початкової освіти, отримання даних, їх аналіз та формулювання суджень про результати навчання учнів здійснюють у процесі:

- формувального оцінювання, мета якого – відстеження особистісного розвитку учнів й опанування навчального досвіду;
- підсумкового оцінювання, мета якого співвіднести навчальні досягнення учнів з обов'язковими/очікуваними результатами навчання, визначеними Держстандартом або освітньою програмою.

Формувальне оцінювання розпочинається з перших днів навчання у ліцеї і триває постійно. Для ефективності формувального оцінювання дотримується алгоритм діяльності вчителя під час його організації:

1. формулювання об'єктивних і зрозумілих для учнів навчальних цілей;
2. визначення разом з учнями критеріїв оцінювання;
3. формування суб'єктної позиції учнів у процесі оцінювання;
4. створення умов для формування вміння учнів аналізувати власну навчальну діяльність (рефлексія);
5. коригування спільно з учнями підходів до навчання з урахуванням результатів оцінювання.

ОРІЄНТОВНИЙ ПЕРЕЛІК ІНСТРУМЕНТІВ ФОРМУВАЛЬНОГО ОЦІНЮВАННЯ

№	НАЗВА	ОПИС ІНСТРУМЕНТА
---	-------	------------------

з/п		
1	Аналіз портфоліо	Перевірка рівня навчальних досягнень за допомогою портфоліо учня. Портфоліо - це підібрані учнем роботи із зазначенням дати, призначення яких - розповісти історію учнівських досягнень або поступу. Портфоліо зазвичай містить особисті роздуми учня з поясненнями, чому обрано ту чи ту роботу і як саме вона показує досягнення цілей навчання.
2	Відповідь хором	Учні одночасно усно реагують на певну репліку. Це може бути відповідь на запитання, висловлення згоди чи незгоди із запропонованим твердженням, повторення сказаного вчителем тощо.
3	Візьми і передай	Спільна групова робота, яку використовують, щоб поділитися думками або зібрати інформацію від кожного учасника групи; учні записують відповіді, потім передають вправо, додають власну відповідь на іншому аркуші і продовжують, доки їхній папірець обійде всю групу й знову повернеться до них. Потім обговорюють результати в групі.
4	Внутрішнє / зовнішнє коло	Учні стають у два кола, внутрішнє та зовнішнє, обличчям одне до одного. Учні, що стоять навпроти, ставлять одне одному запитання з теми, які вони попередньо написали. Зовнішнє коло рухається, й утворюються нові пари. Потім процедура повторюється.
5	Газетний заголовок	Вигадайте газетний заголовок, який може бути написаний до теми, яку ми вивчаємо. Передайте основну ідею події.
6	Гра в кубик	Покажіть 6 запитань до уроку. Об'єднайте учнів у групи по 4. У кожній групі є один кубик. Кожен кидає кубик та відповідає на запитання з відповідним номером. Якщо номер випав більш ніж один раз, учень може доповнити попередню відповідь або кинути кубик ще раз. Відповіді можна записувати.
7	Доповни думку	Письмова перевірка розуміння стратегії, коли учні заповнюють пропуски в запропонованому твердженні.
8	Есе «хвилинка»	Питання для есе на одну хвилину- це конкретне питання з орієнтацією на очікуваний(і) результат(и) навчання, на яке можна відповісти за одну-дві хвилини.
9	Запис у журнал	Учні записують у свій журнал або зошит розуміння предмету, поняття або те, що вони вивчили на уроці. Учитель переглядає записи, щоб дізнатися, чи зрозумів учень певну тему, урок, поняття або вивчене.
10	Записні книжки учнів	Інструмент для учнів для відстежування навчального поступу: куди я рухаюся? де я зараз? як туди дістатися?
11	Збір ідей	Учитель ставить запитання або дає завдання. Учні самостійно відповідають на аркуші паперу, зазначаючи не менше трьох думок / відповідей / тверджень. Учні, що завершили, встають. Учитель звертається до певного учня й просить його поділитися записаними ідеями. Учні викреслюють пункти, попередньо озвучені однокласниками, і сідають, коли на їхніх аркушах закінчилися всі записані ідеї, незалежно від того, чи вони були озвучені саме ними. Учитель продовжує опитувати учнів, доки сядуть усі.
12	3-X-Вта 3XB+	Учні відповідають групами, у парах або індивідуально на запитання «Що ми вже знаємо?» (3), «Що ми хотіли б дізнатися?» (X) та «Що вже вивчили за темою?» (В). Плюс (+) просить учнів класифікувати здобуті знання за

		допомогою концептуальної карти або наочної схеми, яка відображає ключову інформацію. Потім кожен учень записує короткий підсумок (на один абзац) про вивчене.
13	Картка на вихід	Це письмові відповіді учнів на запитання на картках, які учням роздають наприкінці уроку, після завершення певного виду роботи, теми тощо.
14	Концептуальна карта	Будь-яка можлива форма схематичної наочності, яка допомагає учням побачити взаємозв'язки між поняттями за допомогою побудованих схем ключових слів, що позначають такі поняття.
15	Лідер за номером	Учні об'єднуються в групи по чотири, й кожному члену групи присвоюють номер. Учитель ставить питання / проблему, і всі чотири учні її обговорюють. Учитель називає номер, і відповідний учень у кожній групі відповідає.
16	Найзаплутаніший (або найясніший) момент	Це варіант одноквилинки. Можна дати учням трохи більше часу для відповіді на запитання. Запитайте (у кінці уроку або під час паузи, яка утворилася після пояснення теми): «Який найбільш заплутаний момент» сьогоднішнього заняття?» або «Що вам здалося незрозумілим у понятті «?»?
17	Перевірка неправильного розуміння	Учитель надає учням поширені або передбачувані помилкові твердження з певної теми, щодо певного принципу або процесу і запитує, чи згодні вони з цим чи ні та чому. Учні мають дати аргументовані відповіді. Перевірка неправильного розуміння може також застосовуватися у формі тесту з декількома варіантами відповіді або гри «правильно-неправильно».
18	Перефразування	Учні мають висловити власними словами основну ідею уроку чи щойно поясненої теми.
19	Підбиття підсумків	Форма роздумів одразу після певного виду роботи.
20	Підказка за аналогією	Учні мають сформулювати думку на основі підказки-аналогії: (певне поняття, принцип або процес) виглядає як тому що
21	Підсумок А-Б-В	Кожному учневі в класі присвоюють окрему літеру алфавіту, а він обирає слово, яке починається на цю літеру, та пов'язане з вивченою темою.
22	Підсумок або питання на картках	Учитель час від часу роздає картки й просить учнів писати з обох боків за такими правилами: (Один бік) на підставі вивченого (теми, розділу), опишіть основну, велику ідею, яку ви зрозуміли, у формі короткого висновку. (Другий бік) запишіть те, що ви ще не повністю зрозуміли у вигляді <u>твердження або запитання</u>
23	Підсумок одним реченням	Учні просять написати підсумкове речення, яке відповідає на запитання «хто», «що», «де», «коли», «чому», «як» щодо певної теми.
24	Підсумок одним словом	Учні мають обрати з-поміж наведених варіантів (або запропонувати самостійно) слово, яке найкраще підсумовує тему.
25	Подумай - запиши - обговори в парі - поділися	Учні обдумують відповідь самостійно, записують її, об'єднуються в пари та обговорюють відповідь із партнерами, а потім озвучують її всьому класу.
26	Подумай - розкажи в парі	Учитель ставить учням запитання. Учні самостійно формулюють відповіді протягом визначеного часу, потім повертаються кожен до свого партнера та надають йому відповідь. Учитель викликає декілька пар на вибір, які

		озвучують свої відповіді в класі.
27	Пригадай - підсумуй - запитай - пов'яжи за 2 хвилини (ППЗП2)	За дві хвилини учні повинні <i>пригадати</i> та назвати у правильному порядку найважливіші ідеї, отримані на попередньому занятті; за дві хвилини <i>підсумувати</i> ці пункти одним реченням, записати одне основне <i>запитання</i> , на яке вони хочуть отримати відповідь та знайти одну <i>прив'язку</i> цього матеріалу до основної теми предмету чи курсу.
28	Рішення-рішення	Учитель висловлює певну думку, потім просить учнів зайняти сторону, що відповідає їхній думці з цієї теми, і поділитися аргументацією. Учні можуть змінювати сторону після обговорення.
29	Самооцінювання	Процес, під час якого учні збирають дані про власне навчання, аналізують, що саме відображує їхні успіхи в досягненні навчальних цілей, та планують наступні кроки.
30	Семинар за Сократом	Учні ставлять питання одне одному з певного важливого питання або теми. Питання ініціюють розмову, яка триває як серія відповідей та додаткових запитань.
31	Сигнали руками	Учні на прохання вчителя показують визначені сигнали рукою, щоб повідомити про рівень розуміння певного поняття, принципу або процесу: «Розумію і можу пояснити» (наприклад, великий палець вгору). «Ще не зовсім розумію» (наприклад, великий палець вниз). «Не впевнений щодо» (наприклад, помахати рукою).
32	Скажи щось	Учні по черзі обговорюють у групі певний прочитаний розділ або переглянуте відео.
33	Сортування слів	Учням дають набір словникових термінів, які вони сортують за заданими або створеними ними категоріями.
34	Спінер ідей	Учитель створює спінер, розділений на 4 сектори з написами «Спрогнозуй», «Поясни», «Підсумуй», «Оціни». Після пояснення нового матеріалу вчитель крутить спінер та просить учнів відповісти на запитання залежно від місця зупинки спінера. Наприклад, спінер зупиняється на секторі «Підсумуй», тоді вчитель може сказати: «Назви ключові поняття, про які щойно йшлося».
35	Спостереження	Учитель готує протокол спостереження із переліком учнів у класі, де буде зазначено, за якими саме очікуваними результатами він спостерігатиме. Рухаючись класом, він спостерігає за учнями, коли вони працюють, і робить необхідні записи та позначки в <u>протоколі спостереження</u> .
36	Тестування	За допомогою тестування вчитель перевіряє опанування учнями фактичної інформації, понять. Орієнтовні типи тестових завдань: Декілька правильних варіантів Правильно/Неправильно Коротка відповідь Знайди відповідність
37	Трикутна призма (червоний, жовтий, зелений)	Учні дають учителеві зворотний зв'язок, показуючи колір, що відповідає рівню розуміння.
38	Усне опитування	Учитель пропонує учням відповісти на нижче: Чим це схоже на/відрізняється від запитання, наведені? Які характерні риси/елементи? Як іще можна показати/проілюструвати? У чому полягає головна ідея, ключова концепція, мораль? Як стосується? Які ідеї / деталі можна додати до?

		<p>Наведіть приклад ? Що не так з ?</p> <p>Який висновок ви могли б зробити з ?</p> <p>Які висновки можна зробити з ?</p> <p>На яке питання ми намагаємося відповісти?</p> <p>Яку проблему ми намагаємося вирішити?</p> <p>Що ви можете сказати про?</p> <p>Що може статися, якщо ?</p> <p>Які критерії можна взяти для оцінки?</p> <p>Які докази підтверджують</p> <p>Які альтернативи слід розглянути?</p>
39	Учнівська конференція	Бесіда з кожним учнем особисто для перевірки рівня розуміння.
40	Хрестики-нулики	Набір видів роботи, з яких учні самостійно обирають ті, що можуть продемонструвати їхнє розуміння теми. Набір представлений у вигляді сітки з дев'яти квадратів, схожої на дошку для гри в хрестики-нулики. Можна попросити учнів обирати так, щоб зрештою закреслити «три підряд». Завдання можуть відрізнятися за змістом, процесом та результатом і можуть бути адаптовані залежно від глибини знань.
41	Хто швидше?	Робота в парі - слухач і ведучий. Обидва знають категорію (тему), однак ведучий стоїть спиною до дошки / екрану. З'являються слова на задану тему, слухач дає підказки, а ведучий намагається вгадати слово. Пара, яка завершила першою, встає
42	Швидкий запис	Попросіть учнів відповісти за 2-10 хвилин на відкриті запитання або твердження.
43	Шкала Лайкерта	Учитель наводить 3-5 тверджень, які явно не є істинними або помилковими, але дещо спірними. Мета полягає в тому, щоб допомогти учням подумати над текстом, а потім обговорити його з однокласниками. Наприклад, «Герой (ім'я) не повинен був робити (що саме).» повністю погоджуюся не погоджуюся погоджуюся повністю погоджуюся.
44	3-2-1	Учні виконують такі варіанти завдань, визначаючи за прочитаним текстом: три речі, які ви дізналися, два цікаві факти, одне питання, що залишилося; три ключові слова, дві відмінності між одним вплив на три важливі факти, дві цікаві ідеї, одне уявлення про себе як учня; три нові терміни, дві нові ідеї, одна річ, яку потрібно обдумати; три питання до тексту (незнайомі слова або незрозумілі ідеї), два прогнози за текстом (що станеться далі, враховуючи вже прочитане), знайдіть один зв'язок у тексті (з тим, що ви вже знали або випробували).
45	Трихвилинна пауза	Трихвилинна пауза дає змогу учням зупинитися, обміркувати певні представлені явища та ідеї, прив'язати їх до вже наявних знань або досвіду та попросити роз'яснень. Я змінив(ла) ставлення до.... Я більше дізнався(лася) про... Мене здивувало... Я почувався(лася)...
46	Є питання, в кого є відповідь?	Учитель робить два набори карток. Перший набір має запитання за певним розділом навчання. У другому наборі

		містяться відповіді. Учитель роздає картки з відповідями учням, а потім він або учень зачитує класу питання на картці. Усі учні перевіряють свої картки з відповідями, щоб знайти правильну.
--	--	--

Об'єктом підсумкового оцінювання є результати навчання учнів за рік. Під час такого оцінювання рекомендовано зіставляти навчальні досягнення учнів з очікуваними результатами навчання, визначеними в освітніх програмах закладів з урахуванням Орієнтовної рамки оцінювання.

Основою для підсумкового оцінювання можуть бути результати виконання тематичних діагностувальних робіт, записи оцінювальних суджень про результати навчання, зафіксовані на носіях зворотного зв'язку з батьками, спостереження вчителя у процесі формульованого оцінювання. Підсумкову оцінку за рік рекомендовано визначати з урахуванням динаміки досягнення того чи іншого результату навчання.

Основними видами оцінювання результатів навчання учнів 5 - 6 класів є формувальне, поточне та підсумкове: тематичне, семестрове, річне. Оцінювання здійснюється за системою оцінювання, визначеною законодавством. Семестрове та підсумкове (річне) оцінювання результатів навчання здійснюють за 12-бальною системою (шкалою), а його результати позначають цифрами від 1 до 12. Але визначено адаптаційний період оцінювання учнів 5-го класу з усіх навчальних предметів: у вересні - не оцінювати взагалі, у жовтні – вибіркове бальне оцінювання (обов'язкові види контролю оцінюються, а поточне оцінювання за згодою вчителя та учня). З 1 листопада 2022 року здійснювати поточне, підсумкове: тематичне, семестрове, річне оцінювання за 12-бальною системою (шкалою), а його результати позначати цифрами від 1 до 12 з усіх навчальних предметів; Формульоване (поточне формульоване) оцінювання, окрім рівневого або бального може здійснюватися у формі самооцінювання, взаємооцінювання учнів, оцінювання вчителем із використанням окремих інструментів (карток, шкал, щоденника спостереження вчителя, портфоліо результатів навчальної діяльності учнів тощо). Основною ланкою в системі контролю є поточний контроль, що проводиться систематично з метою встановлення рівнів опанування навчального матеріалу та здійснення корегування щодо застосовуваних технологій навчання. Основна функція поточного контролю – навчальна. Запитання, завдання, тести, тощо спрямовані на закріплення вивченого матеріалу й повторення пройденого, тому індивідуальні форми доцільно поєднувати із фронтальною роботою класу. Важливим є урахування мотиваційно-стимулюючої функції поточного оцінювання. Тематичне оцінювання здійснюється на основі поточного оцінювання із урахуванням проведених діагностичних (контрольних) робіт, або без проведення подібних робіт залежно від специфіки навчального предмета. Під час виставлення тематичного бала результати перевірки робочих зошитів, як правило, не враховуються. Семестрове оцінювання може здійснюватися за результатами контролю груп загальних результатів, відображених у Свідоцтві досягнень. Семестровий контроль проводиться з метою перевірки рівня засвоєння навчального матеріалу в обсязі навчальних тем, розділів і підтвердження результатів поточних оцінок, отриманих учнями раніше. Завдання для проведення семестрового контролю складаються на основі програми, охоплюють найбільш актуальні розділи й теми вивченого матеріалу, розробляються вчителем з урахуванням рівня навченості учнів, що дає змогу реалізувати диференційований підхід до навчання. Семестровий контроль може бути комплексним, проводиться у формі тестування тощо. Фіксація записів тематичного та семестрового оцінювання проводиться в окремій колонці без дати. Оцінка за семестр ставиться за результатами тематичного оцінювання та контролю груп загальних результатів.

Залежно від специфіки навчального предмета та кількості годин, передбачених навчальним планом на його вивчення (одноденні курси) контроль групи результатів може проводитись упродовж навчального року. Вчитель може змістити акценти на результати опанування більш важливих тем, попередивши про це учнів на початку семестру. Річне оцінювання здійснюється на підставі загальної оцінки результатів навчання за I та II семестри. Окремі види контрольних робіт, як правило, не проводяться. Критерії оцінювання за предметами або освітніми галузями розробляються відповідно до загальних критеріїв оцінювання з урахуванням характеристик груп загальних результатів відповідної галузі. Орієнтовні критерії з кожного навчального предмета містяться в навчальних програмах дисциплін. Оцінювання має бути зорієнтованим на очікувані групи результатів навчання, передбачені навчальною програмою з відповідного предмета або курсу. Якщо рівень результатів навчання учня (учениці) визначити неможливо з якихось причин, у класному журналі та свідоцтві досягнень, табелі навчальних досягнень роблять запис «не атестований(а) (н/а)»

Оцінювання навчальних досягнень учнів з особливими освітніми потребами здійснюють відповідно до індивідуальної програми розвитку, що розробляється на основі висновку фахівців інклюзивно-ресурсного центру, де зазначено труднощі функціонування, обмеження життєдіяльності та здоров'я, що можуть впливати на ефективність застосування певних форм оцінювання. Добір форм оцінювання навчальних досягнень учнів з особливими освітніми потребами здійснюють індивідуально з обов'язковим урахуванням їх можливостей функціонування, життєдіяльності та здоров'я. При оцінюванні рівня сформованості предметних компетентностей учнів з особливими освітніми потребами вилучають ті складові (знання, вміння, види діяльності та інше), опанування якими є утрудненим або неможливим для учня з огляду на труднощі функціонування, обмеження життєдіяльності та здоров'я.

Оцінювання навчальних досягнень учнів 7-11 здійснюється за 12-бальною шкалою. Відповідно до ступеня оволодіння знаннями і способами діяльності виокремлюються чотири рівні навчальних досягнень учнів: початковий, середній, достатній, високий.

Оцінювання здійснюється у процесі повсякденного вивчення результатів навчальної роботи учнів, а також за результатами перевірки навчальних досягнень учнів: усної (індивідуальне, групове, фронтальне опитування), письмової (самостійна робота, контрольна робота, тематична контрольна робота, тестування, та ін.) та Критеріїв оцінювання навчальних досягнень учнів (вихованців) у системі загальної середньої освіти. Критерії, що розробляються вчителями спільно з учнями для оцінювання різних видів завдань, для різних занять або навчальних тем розміщуються в навчальних кабінетах або ж оголошуються перед початком виконанням робіт. Критерії оцінювання навчальних досягнень учнів з усіх предметів розміщені на офіційному сайті закладу.

Основними видами оцінювання навчальних досягнень учнів є поточне, тематичне, семестрове, річне оцінювання та державна підсумкова атестація.

Поточне оцінювання здійснюється у процесі поурочного вивчення теми. Його основними завдання є: встановлення й оцінювання рівнів розуміння і первинного засвоєння окремих елементів змісту теми, встановлення зв'язків між ними та засвоєним змістом попередніх тем, закріплення знань, умінь і навичок. Формами поточного оцінювання є індивідуальне та фронтальне опитування; робота з діаграмами, графіками, схемами; зарисовки біологічних об'єктів; робота з контурними картами; виконання учнями різних видів письмових робіт; взаємоконтроль учнів у парах і групах; самоконтроль тощо. В умовах упровадження зовнішнього незалежного оцінювання особливого значення набуває тестова форма контролю та оцінювання навчальних досягнень учнів. Інформація, отримана на підставі поточного контролю, є основною для коригування роботи вчителя на уроці.

Тематичному оцінюванню навчальних досягнень підлягають основні результати вивчення теми (розділу). Перед початком вивчення чергової теми всі учні ознайомлюються з тривалістю вивчення теми (кількість занять), кількістю й тематикою обов'язкових робіт і термінами їх проведення, умовами оцінювання. Тематичне оцінювання навчальних досягнень учнів забезпечує: усунення безсистемності в оцінюванні, підвищення об'єктивності оцінки знань, навичок і вмінь, індивідуальний та диференційований підхід до організації навчання, систематизацію й узагальнення навчального матеріалу, концентрацію уваги учнів до найсуттєвішого в системі знань з кожного предмета. Тематична оцінка виставляється на підставі результатів опанування учнями матеріалу теми впродовж її вивчення з урахуванням поточних оцінок, всіх видів навчальної діяльності, що підлягали оцінюванню протягом вивчення теми та навчальної активності школярів.

Оцінка за семестр виставляється за результатами тематичного оцінювання, а за рік - на основі семестрових оцінок. При цьому вчителями враховується динаміка особистих навчальних досягнень учня/учениці з предмета протягом семестру, важливість теми, тривалість її вивчення, складність змісту тощо. Учень/учениця має право на підвищення семестрової оцінки.

Річне оцінювання здійснюється на підставі семестрових або скоригованих семестрових оцінок. При виставленні річної оцінки враховуються: динаміка особистих навчальних досягнень учня/учениці з предмета протягом року, важливість тем, які вивчались у I та II семестрах, тривалість їх вивчення та складність змісту, рівень узагальнення й уміння застосовувати набуті знання протягом навчального року тощо. Коригування семестрової оцінки проводиться згідно з пунктом 3.2. Інструкції з ведення класного журналу 5-11(12)-х класів загальноосвітніх навчальних закладів, затвердженої наказом Міністерства освіти і науки України від 03.06.2008 № 496. Коригування річної оцінки проводиться згідно з пунктами 9-10 «Порядку переведення учнів (вихованців) закладу загальної середньої освіти до наступний рік навчання», затвердженого наказом Міністерства освіти і науки України 14.07.2015 № 762 (у редакції наказу Міністерства освіти і науки України від 08 травня 2019 року № 621).

При оцінюванні навчальних досягнень учнів вчителі враховують характеристику відповіді учня: правильність, логічність, обґрунтованість, цілісність; якість знань: повнота, глибина, гнучкість, системність, міцність; сформованість предметних умінь і навичок; рівень володіння розумовими операціями: вміння аналізувати, синтезувати, порівнювати, абстрагувати, класифікувати, узагальнювати, робити висновки тощо; досвід творчої діяльності (вміння виявляти проблеми та розв'язувати їх, формулювати гіпотези); самостійність оцінних суджень. Характеристики якості знань взаємопов'язані між собою і доповнюють одна одну. Глибина знань-усвідомленість існуючих зв'язків між групами знань. Гнучкість знань - уміння учнів застосовувати набуті знання у стандартних і нестандартних ситуаціях; знаходити варіативні способи використання знань; уміння комбінувати новий спосіб діяльності із вже відомих. Міцність знань - тривалість збереження їх в пам'яті, відтворення їх в необхідних ситуаціях. Повнота знань - кількість знань, визначених навчальною програмою. Системність знань - усвідомлення структури знань, їх ієрархії і послідовності, тобто усвідомлення одних знань як базових для інших. Знання є складовою умінь учнів діяти. Уміння виявляються в різних видах діяльності і поділяються на розумові і практичні. Навички-дії доведені до автоматизму у результаті виконання вправ. Для сформованих навичок характерні швидкість і точність відтворення. Ціннісні ставлення виражають особистий досвід учнів, їх дії, переживання, почуття, які виявляються у відносинах до оточуючого-людей, явищ, природи, пізнання тощо.

Розділ 8. Показники (вимірники) реалізації освітньої програми

Рівень реалізації освітньої програми вивчається шляхом моніторингу якості проведення навчальних занять, моніторингу досягнення учнями результатів навчання (компетентностей); проведення контрольних випробувань учнів; участі учнів ліцею у предметних олімпіадах різного рівня, Всеукраїнських інтелектуальних конкурсах та турнірах; шляхом складання та захисту наукових проектів та участі в роботі МАН; аналізу результатів участі учнів у ДПА і ЗНО.

Система внутрішнього забезпечення якості складається з наступних компонентів:

Критеріями ефективності внутрішньої системи забезпечення якості освіти є:

1. Досягнення здобувачів освіти, показники результатів їх навчання.
2. Відповідність показників успішності здобувачів освіти результатам їх навчання на кожному рівні загальної середньої освіти під час державної підсумкової атестації.
3. Якісний склад та ефективність роботи педагогічних працівників.
4. Показник наявності освітніх, методичних і матеріально-технічних ресурсів для забезпечення якісного, безпечного освітнього процесу.

Внутрішня система забезпечення якості включає:

Напрями:

Складові напрями внутрішньої системи забезпечення якості освіти:

- стратегію та процедури забезпечення якості освіти;
- систему та механізми забезпечення академічної доброчесності;
- критерії, правила і процедури оцінювання учнів;
- критерії, правила і процедури оцінювання педагогічної діяльності педагогічних працівників;
- критерії, правила і процедури оцінювання управлінської діяльності керівників;
- забезпечення наявності необхідних ресурсів для організації освітнього процесу;
- забезпечення наявності інформаційних систем для ефективного управління закладом освіти;
- створення в закладі інклюзивного освітнього середовища, універсального дизайну та розумного пристосування.